

מ"ת 17296/07/23 - מדינת ישראל נגד מוחמד ראס, ראיד שתיוי (עציר)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 17296-07-23 מדינת ישראל נ' ראס(עציר) ואח'

בפני המבקשת
נגד המשיבים
כבוד השופטת אפרת פינק
מדינת ישראל
1. מוחמד ראס
2. ראיד שתיוי (עציר)

נוכחים:

ב"כ המבקשת עו"ד דנה אלון

ב"כ משיב 1 עו"ד אמיר נבון

ב"כ משיב 2 עו"ד אורי בר עוז, עו"ד נדיר בראנסי, עו"ד צאלח אבו עמשה ועו"ד שוקרי אבו טביק

המשיבים באמצעות היוועדות חזותית

החלטה

לפניי בקשה למעצרו של המשיבים עד תום ההליכים. המשיבים חולקים על קיומן של ראיות לכאורה.

מבוא

1. נגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של ייבוא סם מסוכן בצוותא חדא, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973, יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

משיב 2 הוא בעלים של חברת "טופ טרייד גרנד 2021 בע"מ" (להלן - "החברה") העוסקת, בין היתר, ביבוא מוצרים שונים לישראל. בין המשיבים היכרות קודמת על רקע מתן שירותים מטעם החברה למשיב 1. בין משיב 1 ובדיע סלמה (המכונה גם "אבו מחמד", להלן - "בדיע" או "אבו מחמד") - מעורב נוסף שהוגש נגדו כתב אישום נפרד - ישנה היכרות קודמת על רקע עסקי.

כתב האישום מייחס, בתמצית, כי המשיבים קשרו קשר עם בדיע ומעורבים נוספים, לפני חודש מאי 2023, על מנת לייבא מקוסטה ריקה לישראל בקבוקי סירופ בטעמים שונים המכילים, בין היתר, נוזל של סם מסוכן מסוג קוקאין. במסגרת הקשר ולצורך הוצאת התכנית אל הפועל, נפגשו המשיבים ובדיע מספר פעמים. במפגשים סוכם כי במטרה להסוות את יבוא הסמים לישראל, משלוח הבקבוקים ישונע מקוסטה ריקה לירדן ומשם לישראל.

עמוד 1

לפי המיוחס, מי מהמעורבים הזמין 11,520 בקבוקי סירופ שונים מקוסטה ריקה במטרה להסוות את הסם. כחלק מהתכנית, ולפי הסיכום, משיב 2 הגיש למשרד הבריאות מסמכים על מנת להכשיר את יבוא הבקבוקים לישראל, ובמקביל פנה לחברה עמילות מכס, על מנת שתפעל מול מנהל המכס.

בהמשך לתכנית, במהלך חודש מאי הגיעו לירדן בקבוקי סירופ, שחלקם כוללים סם מסוג קוקאין. ביום 4.6.23 הגיעו הבקבוקים מירדן לישראל, ובהם 180 בקבוקים המכילים 135 ליטר סם מסוג קוקאין בשווי כספי של 26 מיליון ₪. עוד מיוחס, כי ביום 7.6.23, אסף נהג משאית את הבקבוקים אשר הובאו, בהוראת משיב 2, לחזית השטח שבבעלות חמו של בדיע בטירה. לבקשת בדיע, עובד של ראיף נאסר, שהינו בעלים של מחסן בשטח השייך לחמו של בדיע, שינע את הבקבוקים לתוך השטח.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיבים עד תום ההליכים נגדם. המשיבים חולקים, כאמור, על קיומן של ראיות לכאורה.

תמצית המחלוקת

3. אין מחלוקת כי המשיבים היו מעורבים ביבוא בקבוקי סירופ דרך ירדן לישראל. המחלוקת בין הצדדים מתמקדת בשאלת מודעותם של המשיבים לכך שהם מייבאים לישראל קוקאין נוזלי בתוך בקבוקים אלו.

4. לטענת באי כוח המבקשת, מודעותם של המשיבים נלמדת ממכלול ראיות לכאוריות, ובהן: מסלול הבאת הסמים לישראל דרך ירדן, לשם הסוואת העסקה; הודעות ששלחו המשיבים זה לזה ולאחרים, כמו גם שיחות טלפון, הכוללות אמירות מפלילות המלמדות על ניסיונות להסוואת העסקה, על הרווח הגדול הצפוי ממנה ועל הבעיות והקשיים בעסקה. יתר על כן, המשיבים לא שיתפו פעולה בחקירה ושמרו על זכות השתיקה, ביחס לשאלות מהותיות שנשאלו.

5. באי כוח המשיבים טענו, לעומת זאת, כי המשיבים שיתפו ביניהם פעולה במספר עסקאות בעבר, והיו, במקרה הנדון, קורבנות של בדיע. לטענתם, בדיע הציע להם לשנע לישראל בקבוקי וניל שהגיעו מקוסטה ריקה לירדן, בתמורה לשותפות בהפצת הסחורה. עוד טענו, כי לא היו מודעים כלל להימצאותו של קוקאין נוזלי בתוך הבקבוקים. באי כוח המשיבים הוסיפו, כי לא ניתן ללמוד מהתקשורת בין המעורבים, על אודות מודעותם של המשיבים ליבוא הסמים לישראל, וכי התקשורת מלמדת דווקא על תפיסתם לפיה העסקה תמימה. לטענתם, חקירות המשיבים וראיות חיצוניות מחזקות גרסה זו. עוד טענו, כי המפגש הראשון עם בדיע היה במהלך חודש מאי 2023 ואין כל תשתית בדבר קשר קודם ביניהם ובין בדיע לפני מועד זה. מהתקשורת בין בדיע והמשיבים עולה גם, כי לאחר הגעת הסחורה לישראל, הוא איים עליהם עד שנעלם. עוד הוסיפו, כי המשיבים סיפקו את גרסתם בחקירה, העולה בקנה אחד עם מעורבותם התמימה.

דין והכרעה

מודעות ליבוא סם - התשתית הנורמטיבית

6. כאמור, המחלוקת המרכזית נוגעת לסוגיית המודעות של המשיבים. היסוד הנפשי הנדרש לשם הוכחת העבירה של יבוא סם, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, הוא של מחשבה פלילית, כהגדרתה בסעיף 20(א) לחוק העונשין:

"מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות
עמוד 2

המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה..."

7. לפי סעיף 31(2) לפקודת הסמים המסוכנים:

"במשפט נגד אדם על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה - ...

(2) היה המשפט על עבירה לגבי סם, חזקה על הנאשם שידע כי הסם הוא מסוכן, והטוען להגנתו שלא ידע על כך - עליו הראיה."

לפי הפרשנות המקובלת לסעיף זה, חזקה על אדם שמיוחסת לו עבירה הנוגעת לסם, שהיה מודע לכך שהחומר המצוי בחזקתו הוא סם מסוכן. משמע - נטל ההוכחה להיעדר מודעות להיות החומר סם מסוכן עובר אל המבקש לטעון לכך (יעקב קדמי **על פקודת הסמים מסוכנים** 269 - 272 (מהדורה מעודכנת, 2007); וראו גם: ע"פ 2518/16 **יצחקי נ' מדינת ישראל**, בפסקה 10 לחוות הדעת של כבוד השופט י' עמית (25.12.18); ע"פ 966/94 **אמזלג נ' מדינת ישראל** (10.12.95)).

8. את החזקה שבעובדה, לפיה מי שהחזיק בסם, בין במישרין ובין בעקיפין, היה מודע לכך, ניתן לסתור באמצעות הצגת ראיות המצביעות על כך שאין המסקנה מתאימה למקרה זה, או כי קיים ספק סביר בדבר התקיימותה (ע"פ 611/80 **מטוסיאן נ' מדינת ישראל** פ"ד לה(4) 85, 101 - 102 (1981)).

9. עוד נקבע, כי בבחינת מודעותו של נאשם לחלקו בביצוע עבירת סמים, "על בית המשפט להביט אל מכלול הראיות במבט רחב; התצרף שעליו להרכיב צריך ליצור תמונה כוללת, וגם לשכל הישר ולנסיון החיים תפקיד בעיצובה" (ע"פ 8939/08 **מוזס נ' מדינת ישראל** (5.10.11)).

התשתית הראייתית הלכאורית - האם היו המשיבים מודעים למעורבותם ביבוא סם?

10. כאמור, אין מחלוקת כי המשיבים היו מעורבים ביבוא בקבוקי סירופ דרך ירדן לישראל. גם אין מחלוקת, כי 180 מתוך 11,520 בקבוקים שהמשיבים נטלו חלק בהבאתם לישראל הכילו 135 ליטר סם מסוג קוקאין בשווי כספי של 26 מיליון ₪.

הראיה המרכזית נגד המשיבים היא בעצם מעורבותם הלכאורית של השניים, באמצעות החברה שבבעלות משיב 2, ביבוא הבקבוקים לישראל, ובהם בקבוקים הכוללים קוקאין. כאמור, על המשיבים מוטל הנטל לסתור, בשלב זה ברמה הלכאורית, את החזקה הנובעת ממעורבותם ביבוא לישראל של הבקבוקים שבתוכם נמצאו הסמים.

11. מחומר החקירה עולה, כי בדיע עסק ביבוא הבקבוקים מקוסטה ריקה, בעוד שהחברה שבבעלות משיב 2 פעלה, כאמור, באמצעות המשיבים ליבוא הבקבוקים מירדן לישראל. הקשר הלכאורי בין המשיבים ובין בדיע בקשר ליבוא הבקבוקים לישראל החל בחודש מאי 2023. בניגוד לאמור בכתב האישום, אין אינדיקציות לכאוריות בדבר קיומו של קשר בין המעורבים במועדים מוקדמים יותר וגם אין אינדיקציות כי המשיבים פעלו במישרין מול גורמים כלשהם בקוסטה ריקה.

במהלך חודש מאי 2023 ועד תפיסת הבקבוקים בתחילת חודש יוני, היו המשיבים בקשר אינטנסיבי בינם ובין עצמם וכן בינם ובין בדיע ומאהר אלתיתי, בקשר למשלוח. משיב 2 ניהל גם תקשורת מול ירדן ומול חברת ההובלות שהביאה את הבקבוקים מגבול ירדן לטירה, והוא גם הגיע לגבול, על מנת לסייע בשחרור המשלוח ביום 6.6.23 (דו"ח ניתוח נתק"ש מיום 18.6.23, סומן 235; דו"ח ניתוח נתק"ש לטלפון של בדיע מיום 27.6.23, סומן 234; דו"ח ניתוח נתק"ש לטלפון של משיב 1, סומן 229, בעמ' 2; דו"ח ניתוח נתק"ש לטלפון של משיב 2, סומן 228, בעמ' 2). איכוני הטלפון מלמדים גם, כי משיב 1 הגיע לכאורה לטירה במועד ובשעות הרלוונטיות להגעת

הבקבוקים למקום (דו"ח ניתוח נתק"ש לטלפון של משיב 1, סומן 229, בעמ' 5).

12. כאן המקום להתייחס לתקשורת בין המשיבים ובין אחרים, שלעמדת המבקשת, מהווה את התשתית הלכאורית העומדת בבסיס מודעותם ליבוא הסמים. עיקרי הטיעון של המבקשת כוללים ציטוטים של משפטים מתוך תקשורת זו, שלעמדתה, מלמדת על עיסוקם של המשיבים בסמים. יאמר כבר עתה, כי אין בתקשורת זו כל התייחסות מפורשת לסמים, וגם לא למילות קוד אופייניות לסמים, ומכאן שעל מנת לבחון אם אכן מדובר באמירות מפלילות, ולו ברמה הלכאורית, יש לבחון ההקשר הלכאורי של הדברים שנאמרו, מתוך התקשורת עצמה, ולא ניתן להסתפק בקטעי משפטים (כפי שהובאו בדו"חות מיצוי לנייד מיום 14.6.23, סומנו 251, ו- 261). להלן תובא תמצית, חלקה בציטוט, מתוך תקשורת זו (כל הציטוטים, כך במקור - א.פ.).
13. בתחילת חודש מאי 2023 ניהלו בדיע ומשיב 1 מספר שיחות ונשלחו ביניהם מספר הודעות, ובהמשך לכך בדיע שלח למשיב 1 את המסמכים הקשורים ביבוא הבקבוקים מקוסטה ריקה (תכתובת בין בדיע ומשיב 1, סומן 31). משיב 1 מצדו שלח מסמכים אלו למשיב 2 (תכתובת בין המשיבים, סומן 30).
14. בהמשך לתקשורת ביניהם, נערכה לכאורה פגישה ביום 12.5.23, בה השתתפו משיב 1, משיב 2, בדיע, ואלתיתי (תכתובת בין בדיע ומשיב 1, סומן 31; תכתובת בין המשיבים, סומן 30).
15. לאחר הפגישה ביום 12.5.23, התכתבו ביניהם המשיבים. משיב 1 ציין, כי "יש לו ארבעה טלפונים", ומשיב 2 ענה "כן ראיתי 4 טלפונים, בן אדם דרויש אבל מוזר". משיב 1 שלח למשיב 2 תמונה של תעודת המשלוח מעקבה והוסיף "יש לי בחור טוב בבדוק בירדן".
- ביום 13.5.23 השניים שוב התכתבו ביניהם, ותיאמו מפגש. משיב 2 שאל "איפה היום", ומשיב 1 ענה "איפה שתראה". בתשובה ענה משיב 2 "אתה פשע". לאחר מכן שלח אליו משיב 2 סרטון הכולל תמונה של המסמכים ששלח אליו משיב 1, ומשיב 1 ענה "מיליונים". בהמשך היום שלח שוב משיב 1 למשיב 2 תמונות של תעודות משלוח הסחורה לעקבה ותמונות של הבקבוקים (תכתובת בין המשיבים, סומן 30).
16. ביום 14.5.23 כתב משיב 1 לבדיע "... הסחורה הזו שמגיעה יש בה בעיות אתה מבין היא לא מגיעה בצורה רשמית מבין למה אני מתכוון ...". ביום 15.5.23 הוסיף משיב 1 "... אני אומר לך על הסחורה הזאת שמגיעה כי ראית איך זה הגיע באיזה צורה לא חתומה ולא רשומה מלפני, להבא נעבוד על שם החברה שלי עם מדבקות ומסודר". כן כתב "צריך מישהו שאפשר לשלם לו כדי להעלים עין" (תכתובת בין בדיע ומשיב 1, סומן 31).
17. משיב 2 הוסיף וכתב למשיב 1 ביום 15.5.23 ש"החברה של הסירופ ביקשו 50 אלף בלי המע"מ והשחרור", והוסיף: "משהו אחו שרמוטה", "כן באלוהים". השניים המשיכו להתכתב ובשלב מסוים כתב משיב 1 "המוצר זה לא 100 אחוז וניל. יש על זה תוספת" ולאחר מכן השניים שוחחו בטלפון. כן הוסיף משיב 1 ושלה בהמשך תמונה של מקלות וניל ומשיב 2 כתב "תשע מאות מל בתשעה מאות שקלים מי רוצה". לאחר מכן שאל משיב 1 את משיב 2 היכן הוא מסתובב והלה עונה "ספורט". בהמשך כתב משיב 1 "מיליונר" ומשיב 2 ענה "רק מיליארדר". לאחר מכן כתב משיב 1 "עאלק פחם". כן הוסיף משיב 1 "כאשר הסחורה מגיעה צריך לאבטח אותה" ומשיב 2 צחק והוסיף "... כן באלוהים צריכה אבטחה, סחורה משהו חבל לך על הזמן, אבל בשקט מוחמד, בשקט תזהר, היא באמת צריכה אבטחה אתה לא מאמין". משיב 2 גם ציין "תשאיר הכל סודי ושהסודות ידברו בעד עצמן, שרק ההצלחות ידברו לא אתה ולא אני ולא אף אחד". משיב 1 הוסיף "אני אתן לך להסתובב בעולם". לאחר מכן הוסיף וכתב "אני לא יכול לעבוד

בלעדך" וכן "נשב טוב טוב", "הזדמנות של החיים". משיב 2 כתב בתגובה "נסדר את העניינים טוב טוב", וגם "אבו מחמד כן. יש לו ראש נקי. רגוע" ומשיב 1 השיב "והוא רוצה לתת לי את העניינים להבאה. אבל צריך להקשיב ולציית ... אבל אמו שאמרתי לך. בשקט ... הוא רק אמר לי שים את הכסף. כלומר שימו... אל תשכח שאתה הערבי הכי ממולח. משיב 2 עונה "יש משהו שאותו אני מבין. הוא מכר אתה ... בעשר בעשרים בשלושים בארבעים ורוצה למכור עשר אלף בקבוקים בארבע מאות אלף שקלים ...". משיב 1 כתב בתגובה: "לא רק כאן בארץ. זה יזרום בכל העולם" וכן "הוא סיים. עם המים והדברים האחרים", ומשיב 2 השיב "בדיוק תגיד לו הכול ילך לאט לאט, שהקונטינר הזה יצא ואתה תראה איך העבודה" וכן "נשתה אותו וונילה" (תכתובת בין המשיבים, סומן 30).

משיב 2 הוסיף וכתב למשיב 1 ביום 16.5.23 "תתקשר אליי. לא צריך אותך בכלל, הבאתי אותה דרכי על השם שלי וכול העניינים הסתדרו" ... "אני צריך את הכסף שיכין את החמישים בשביל לסדר את העניינים ושנתחיל" (שם).

18. פגישה נוספת נערכה ביום 17.5.23 בה השתתפו המשיבים ובידע. לאחר הפגישה שלח משיב 1 למשיב 2 מספר הודעות בהן נכתב "קוסטה ריקה. ריקה. ריקה" וגם "איי קוסטה ריקה". בהמשך שלח לו "הנושא רציני... הסירוף. עם תמונת נוף מקוסטה ריקה", ומשיב 2 ענה "מפלים של ונילה". לאחר מכן התכתבו השניים ומשיב 1 כתב "ניפתח עוד חברה אני ואתה" ומוסיף "אתה פושע, מלחמה" וגם "הכי חשוב שלא כול אחד יחשוב על עצמו" וגם "השותפות יותר חשובה מהכסף". משיב 2 ענה "הכסף מגיע לבד כאשר יש שותפות" (תכתובת בין בדיע ומשיב 1, סומן 31; תכתובת בין המשיבים, סומן 30).

19. בהתכתבות נוספת בין המשיבים ביום 18.5.23 כתב משיב 1 למשיב 2 "קוקו וניל. אגב נפתח מתכון לגלידה טבעי. מה אומר ...". לאחר מכן כתב משיב 2: "הגיע אלינו המיליארדר" ואז יש בין השניים שיחה קולית. בהמשך, ביום 19.5.23, כתב משיב 1: "שים לב שזה סירוף ולא תמצית" ובהמשך "סיטונאי נמכר בין 40 עד 50 שקלים. עדיין זה מוצר יקר". לאחר מכן שאל משיב 2 "אז מה עושים" ומשיב 1 ענה: "מה שעושים זה שהמחיר שלו נשאר גבוהה. ומשמש להכל". משיב 2 הוסיף: "זה לא טבעי תבין" ומשיב 1 עונה: "טבעי. אבל לא תמצית מרוכז מאוד". לאחר מכן כתב משיב 2: "הכל מזויף". בהמשך הוא שלח תמונה של שוקולדים, ומשיב 1 השיב "וניל" (שם).

20. משיב 1 הוסיף ופנה לבידע ביום 19.5.23 בשאלה אם המוצר מתאים לאפיה, מאפיות, והכנ ג דות, ואם בוצע ניסוי על גלידה ועל קפה, ובידע אישר זאת (תכתובת בין בדיע ומשיב 1, סומן 31). לאחר מכן כתב משיב 1 למשיב 2 "שאלתי את אבו מחמד אומר שניסו אותו בקפה בגלידה ובמאפיות ואומר לזה זה מצוין. הכל בסדר. עדיף שהמחיר שלו יהיה נורמלי. כך יקנו בכמויות" (תכתובת בין המשיבים, סומן 30).

ביום 21.5.23 הוסיף משיב 1 "רוצה להגיד לך שהסחורה בסדר", ולאחר מכן שלח תמונה של סירוף וכתב "אותם מרכיבים". משיב 2 שלח לו בתגובה תמונה של מחשבון עם המספר "220000", ולאחר מכן כתב: שני מיליון. בתגובה כתב לו משיב 1 "חצי שנה ונהיה במלדיבים" ומשיב 2 ענה: "הארץ שלנו. תכין את עצמך לכנסת" וכן "נקח את משרד האוצר". לאחר מכן מכן הוסיף: "הכל מסובך עד שהסחורה תיבדק" ומשיב 1 ענה: "הסחורה צריכה להגיע. ותיבדק". לכך הגיב משיב 2 "תבדוק איתו איפה המחסן. נלך לראות אותו". משיב 1 הוסיף "זה חברה אחרת אותם מרכיבים בדיוק" (שם).

מהתכתובת עולה גם כי פגישה נוספת בין המעורבים, או מי מהם, נערכה ביום 22.5.23.

ביום 23.5.23 ניהל משיב 1 תכתובת מול דראר אנימח שארד, איש מכס ירדני, ובה הוא ביקש ממנו להיות בקשר

עם משיב 2. בהמשך, הוא גם ביקש ממשיב 2 לשוחח עמו וכתב לו שמדובר באדם אמין "זה מהצד שלי אתה מבין למה אני מתכוון" (שם).

21. כן ציין משיב 1 בפני אותו דראר, כי רוצים לעשות למשלוח בידוק מסיבה לא ידועה, כי הוא לא יודע "למה עושים מזה סיפור" וכי הם מבקשים כי המשלוח "יגיע ישר מעקבה לגשר". ביום 30.5.23 הוא ביקש ממנו לפעול מהר וגם אמר לו שהמוצר רגיש ושחסור שהמוצר יהיה בשמש וצריך לאחסנו. ביום 31.5.23 שוב הדגיש משיב 1 כי המוצר צריך צל וכן הוסיף שהמוצר צריך אבטחה. ביום 4.6.23 מתנהלת ביניהם שוב תכתובת בקשר לעיכוב המשלוח והצורך באישורים בצד הישראלי וכן ציין משיב 1 כי הוא מבקש לברר אם יש בעיות ואם החבילה מתעכבת כדי למצוא פתרון (תרגום תכתובת, סומן 257).

22. בימים שלאחר מכן דיווח משיב 2 למשיב 1 על טלפונים מחו"ל, והשניים גם ניהלו קשר. עולה כי משיב 2 טיפל בקשיים במשלוח עד שדיווח ביום 29.5.23 כי "המכולה של ירדן יצאה ברוך השם ... ונשאר עוד כמה ימים עד שהאנשים שלי יכניסו אותה דרך משרד הבריאות וזה דרך המעבר...". כן ביקש "אני צריך את הפוטושופ דחוף...". השניים גם התכתבו ביניהם בהמשך על קשיים עם הסחורה בהיעדר מחסן בגבול. במועדים אלו גם דיווח משיב 1 למשיב 2 כי דראר מעורב בעניין ומנסה לסייע (תכתובת בין המשיבים, סומן 30).

בימים 30.5.23 ו-31.5.23 שוב התנהלה תכתובת בין משיב 1 ובדיע בעניין העיכובים בהעברת המשלוח והם גם שוחחו ביניהם מספר פעמים ונפגשו. ביום 4.6.23 בדיע הביע דאגה רבה בדבר עיכוב המשלוח בירדן וחשש כי ישמידו את הסחורה, ומשיב 1 פעל להרגיעו, ובשלב מסוים שלח לו תמונה של פריקת הסחורה. ביום 5.6.23 וידא משיב 1 מול בדיע שהמחסן מוכן לקליטת המשלוח. המשיבים המשיכו לנהל ביניהם תקשורת עד להגעת הסחורה ליעד ביום 8.6.23 (תכתובת בין בדיע ומשיב 1, סומן 31).

23. בהמשך לכך, עידכן משיב 1 את משיב 2 ביום 4.6.23: "בעזרת ה' מחר אתה מוציא את הווניל" (תכתובת בין המשיבים, סומן 30).

24. גם מהאזנות סתר עולה כי המשלוח נתקל בקשיים והמשיבים ניסו לסייע בשחרור המשלוח בתחילת חודש יוני 2023 עד שלבסוף שוחרר ביום 7.6.23. השניים גם שוחחו ביניהם על הלחץ בו מצוי בדיע בעקבות העיכובים במשלוח. בשל החשיבות שמייחסת המבקשת לשיחה זו, יובא להלן ציטוט של עיקרי הדברים:

תחילה שוחחו המשיבים על הלחץ בו מצוי בדיע.

"משיב 2: שישאר בלחץ אני מפחד.

משיב 1: שישאר בלחץ עד שהקונטיינר יגיע לטירה.

...

משיב 2: ... תגיד לא ראדא הורג אותך נשבע באל, כל הלחץ הזה.

...

משיב 1: לא נותן להם. הוא שם אותם אצלו, ליד הבית שלו ... גבר שמכיר אותו אמר לי הוא לא נוגע בכלום עד שנמכר את זה ונקבע הכל בסדר

...

משיב 1: תיקח קרטון ותנסה אותו.

משיב 2: לא מה קרטון אוי ואבוי

משיב 1: בקבוק בקבוק

משיב 2: תמלא לו בקבוק 150 מל הקטן

...

משיב 1: שינסו אותו

משיב 2: מחמד בקבוקים קטנים מנסים אותה. אוי ואבוי ...

משיב 1: יותר יקר מבקבוק ויסקי כן

משיב 2: כן יותר מבקבוק ויסקי מה יש לך

...

משיב 1: יהיה מלחמה בטירה (צוחק)

משיב 2: ואללה יהיה מלחמה

...

משיב 1: צריך לסבול עוד קצת את אבו מחמד, אבל יש לו עבודה באמת

משיב 2: מה אהרוג את עצמי. גם אתה ... הנה הוא מתקשר אלי בווטסאפ

...

משיב 1: שנכנס יעני לא (לא ברור) פעם הבאה (לא ברור)

משיב 2: לא ככה הדבר, מה אתה, מה השאלה הזאת, מה אתה מתכוון דבר כזה לא משוחחים עליו בטלפון ...

(האזנת סתר 138/53 מיום 7.6.23).

25. בשיחה נוספת של משיב 2 עם "איברהים" מאותו יום, עדכן אותו משיב 2 כי מגיע לו משלוח מקוסטה ריקה של בקבוק וניליה "משהו מטורף מוצר זהב" (האזנת סתר 137/77 מיום 7.6.23). המשיבים מזכירים את משלוח הווניל גם בשיחות נוספות מאותו יום.

26. השניים המשיכו לשוחח בינם ובין עצמם ועם אחרים על הבעיות במשלוח עד הגעתו לבסוף לטירה. בהמשך, נעצרו המשיבים.

27. כאן המקום להתייחס להתכתבות מיום 22.6.23 בין בדיע ואחיו לאחר שהמשיבים נעצרו. תחילה שוחחו אודות חקירתו של אלתי, כאשר האח מדווח לבדיע כי אלתי נשאל על הפגישה, ובהמשך התייחסו לנאמר בפגישה:

האח: שאלו אותו לא חשדתם במשהו בסחורה

...

האח: אמר להם לא, עבודה ורצינו לחזור הביתה

...

בדיע: מנסים למצוא משהו

...

האח: סיפר להם על הגרג חוזרים מוקדם ועובדים
בדיע: מעולה כלומר כול הדיבורים אותו הדבר

...

בדיע: לא מצאו משהו שונה

בדיע: כול הדיבורים אותו הדבר

...

האח: כן אבל אתה צריך להזהיר אותו זה בדוק סיפר להם הכול אתה מבין מי זה

בדיע: כול אחד מספר מספר אותו דבר

בדיע: כמו מה

האח: בפגישה הכוונה שלי

בדיע: בפגישה לא קרה כלום

האח: מאיפה אני יודע אני לא הייתי

בדיע: לא כמו שאמר

בדיע: לא סיפרנו כלום

בדיע: שראיף צריך למכור

בדיע: את כל הסחורה

האח: כלומר הדברים הרגילים

בדיע: כן

בדיע: אפילו אמרתי להם בפגישה שראיף צריך למכור את הכול

...

האח: אני דיברתי עם מאהר (אלתיתי - א.פ.) אם יש משהו אגיד לו למכור אותה ...

(מתוך בדיקת טל"ס ודיע סלמה סיוע 23-753, סומן 286, מיום 22.6.23 החל מהשעה 1:51:18).

28. עתה לחקירותיהם של המשיבים.

29. משיב 1 נחקר ארבע פעמים במשטרה.

בחקירתו הראשונה, ביום 10.6.23, שמר על זכות השתיקה לאורך כל החקירה.

בחקירתו השנייה ביום 14.6.23, מסר את גרסתו, לפיה מכר בשם אלתיתי קישר אותו לאדם שאינו רוצה לציין את שמו, שסיפר לו על הזדמנות לייבא באופן בלעדי סירופ וניל, המשמש לגלידות ולמאפים, מקוסטה ריקה לירדן ומשם לישראל. אותו אדם אמר שהמוצר טוב ושהוא מחפש עמיל מכס או מישהו שיטפל בעניין, ולפיכך קישר אותו למשיב 2 שעבד עמו בעבר ביבוא מוצרים, והוא היה אמור לטפל בהעברת המשלוח מירדן לישראל. סוכם גם כי המשלוח יהיה על שם החברה של משיב 2, למרות שבדיע אמר שהוא הבעלים, ותפקידו היה לקשר בין השניים. בנוסף, פעל כדי לשווק את הסירופ למפעל "אל ארז". פרט לתיאום ולשווק, משיב 1 יצר קשר עם אדם בשם דירר אבו נעימה כדי שיבדוק את מצב המשלוח בירדן. המדובר היה בכ-11,000 בקבוקים של סירופ, ולא היתה לו

כל ידיעה שיש קוקאין בבקבוקים. לדבריו, השלושה לא פעלו תחת חוזה ותכננו לחלק את הרווחים באופן שלא נקבע מראש. כן נשאל על אודות ההתכתבויות בינו לבין משיב 2, שלפיהן ציפו לרווח משמעותי של מיליוני שקלים, שלא הולם את הרווח הגלום בסירופ, שמסתכם בכמה עשרות אלפי שקלים. לעניין זה מסר, כי כל בקבוק עלה כדולר ובדיע שילם כ-11,000 דולר למפעל. התוכנית היתה למכור לצרכן בכ-60 ₪ ולמפעל בכ-18 ₪. הוצאות היבוא היו כ-10 ₪ לבקבוק. כן הוסיף, כי הציפייה לרווח מכוונת לעתיד, והתכנית היתה להמשיך לייבא את הסירופ באופן סדיר.

בחקירתו השלישית של משיב 1 ביום 20.6.23, שמר תחילה על זכות השתיקה, כשנשאל על עיסוקו ועל הקשר עם המשיב 2 סביב העסקה. אולם, בהמשך הוסיף למסור את גרסתו, לפיה בדיע ומשיב 2 הם שטיפלו במשלוח. לדבריו, המסמכים שנמצאו במכשיר הטלפון שלו נשלחו אליו על ידי בדיע, משיב 2 ודירר, והוא אינו בקיא בהם. לאחר מכן שוב שמר על זכות השתיקה ביחס לשורה של שאלות. בהמשך ציין, כי ההתייחסות לכך שיהיו מיליונרים וייסעו למלדיביים, היתה בהנחה שימשיכו להביא משלוחים לישראל. לדבריו המונח "קוקו וניל" "מהמילה קוקו. לא יודע אני לא זוכר מתכוונים לקוקוס וניל".

בחקירתו הרביעית ביום 26.6.23, נשאל על אודות התכתבויות ושיחות נוספות. לדבריו, בדיע הלחיץ אותו ואת משיב 2 בקשר למשלוח. כשנשאל על שיחות בינו ובין משיב 2 שמר על זכות השתיקה. בהמשך מסר, כי הוא ומשיב 2 לא ידעו שמדובר בסמים, ותירץ את הנאמר בין היתר בלחץ של בדיע. הוא סיפק הסברים לחלק מהשאלות, אולם לגבי חלקן מסר כי אינו זוכר. כשנשאל מדוע אמר למשיב 2 "בשקט" בהקשר לווייל, שמר על זכות השתיקה. בנוסף, שמר על זכות השתיקה כשנשאל מדוע אמר שיש בעיה עם הסחורה וכשנשאל מדוע הסחורה צריכה אבטחה. כן הוסיף, כי הגיע למקום אליו הגיע המשלוח בטירה, שהיה סמוך לביתו של בדיע. עוד מסר כי הודיע לאלתיתי על הגעת הסחורה, והלה הגיע למקום כמה דקות אחריו.

30. משיב 2 נחקר שש פעמים במשטרה.

בחקירתו הראשונה מיום 10.6.23, מסר כי משיב 1 פנה אליו, סיפר שיש לו חבר שמבקש להביא משלוח של סירופ וניל מקוסטה ריקה וביקש לדעת מה צריך לעשות לצורך היבוא. כן ציין, כי לא ניתן היה לשלוח את הסחורה במישרין מקוסטה ריקה ולפיכך העבירו אותה דרך ירדן. לאחר מכן היתה פגישה בה סוכמו הדברים. לדבריו, הוא היה אמור לקבל 25,000 - 30,000 ₪ בתמורה לטיפול באישורים הנדרשים ובמכס מירדן. משיב 1 שילם לו חלק מהסכום ובדיע היה אמור לשלם את היתרה, אולם הוא נעלם לאחר הגעת המשלוח. עוד ציין, כי לאחר כל התשלומים היה אמור להישאר לו רווח של 1,000 - 1,500 ₪ בלבד.

בחקירתו השנייה ביום 14.6.23, הוסיף כי משיב 1 היה שותף של בדיע, והוא שוחח עם השניים בטלפון. לדבריו, משיב 1 תיאר את רצונם להכניס משלוח של סירופים לישראל, המשמשים ליצור גלידה או עוגיות, וביקש את סיועו בהכנסת המוצרים דרך ירדן. כן ציין, כי ביקש לפגוש את המעורבים קודם לכן. בפגישה, תיאר בדיע את רצונו להכניס סירופ וניל לישראל ותיאר את איכות המוצר. הוא ביקש ממנו לטפל בשחרור המוצרים, כולל אישורי משרד הבריאות והמכס. לדבריו, בדיע רצה לערוך את המשלוח באמצעות חברה שלו, אולם לא היו לה האישורים הנדרשים, ולפיכך התבקש להשתמש בחברה הרשומה על שמו, והוא ביקש 25,000 - 30,000 ₪ עבור השירות. בהמשך, משיב 1 גם העביר לו סכום של 13,700 ₪ לשם תשלום למכס. כן ציין כי מדובר ביבוא של 10,000 בקבוקים לישראל.

בחקירתו השלישית ביום 20.6.23, טען כי הייתה פגישה אחת בלבד בה נכחו שני המשיבים, בדיע ואלתיתי, אולם היו עוד שתיים או שלוש פגישות עם משיב 1 ובדיע. לדבריו, בפגישה הראשונה אמר בדיע כי הוא רוצה להכניס

לישראל משלוח של בקבוקי וניל, שהוא ימכור יחד עם אלתיית בשותפות. כן ציין, כי בדיע לא דיבר על הרווחים הצפויים מהעסקה, אך משיב 1 אמר לו שהוא יתעשר מהבאת שניים או שלושה קונטיינרים בכל חודש. המשיב שלל שנאמר לו כי הסחורה צריכה אבטחה, ובהמשך מסר כי הפירוש של אבטחה הוא אחסון שישמור על הסחורה מפני בעלי חיים. עוד הסביר כי הוא קיבל את כל המסמכים מבדיע ומעמיל המכס בירדן. כן הוסיף, כי בדיע רכש 10,000 בקבוקים, כל בקבוק בדולר. לדבריו, הוא כינה את משיב 1 "פשע", שזה כינוי ל"אדם גדול". עוד ציין כי דובר על "מיליונים", וכי משיב 1 יהיה מיליונר, אם הוא ישווק את המוצר עם בדיע כי המוצר טוב. לדבריו, קיבל את המפרט של הסירופים, ומשיב 1 דיבר "על תוספת", משמע מים ועוד תוספים שהוסיפו לווניל. לדבריו, הוא הבין שמוכרים תמצית בארץ במחיר יקר, אבל כאן מדובר היה בחומר מעורבב, ומשיב 1 הסביר לו שהמוצר ימכר למפעלים במחיר טוב וישמש לטון גלידה או מוצר אחר. עוד הדגיש, שכאשר דובר על "אבטחת" המוצר, הכוונה לשמירה עליו במקום נקי וללא שמש.

בחקירתו הרביעית של משיב 2 ביום 26.6.23, שוב שמר על זכות השתיקה בתחילת החקירה ביחס לשאלות רבות. בהמשך מסר, כי בדיע הוא בעל הסחורה, ושמו הופיע במסמכים רק לשם שחרור ממכס והעברת המשלוח. כן שמר על זכות השתיקה כאשר נשאל על הרווחים הגבוהים הצפויים מהעסקה, לפי התקשורת בינו ובין משיב 1. עוד שמר על זכות השתיקה, כאשר נשאל על ההתכתבויות עם המשיב 1 לפיהן, ירוויחו מיליונים וייסעו למלדיביים לחצי שנה. כן שתק ביחס לשאלות על שימוש במסמכים מזויפים, ובהמשך השיב כי הוא קיבל את המסמכים מחברת עמילות המכס "לוג אין". לטענתו, לא היתה בעיה עם הסחורה, פרט לעיכוב בקבלת האישורים להכנסת הסחורה לישראל. עוד הוסיף שכאשר אמר שמדובר ב"מוצר זהב", הדבר נועד כדי למכור את הסירופ.

בחקירתו החמישית של משיב 2 מיום 27.6.23 שמר תחילה על זכות השתיקה ביחס לשאלות רבות וביחס לאחרות מסר כי אינו זוכר. בהמשך אישר את קיומה של הפגישה בין המעורבים בחודש מאי 2023. כן הוסיף, שכאשר ביקש "בקבוק קטן" הכוונה היתה לקבלת דוגמאות של הסירופ. לדבריו, משיב 1 נתן לו בקבוק אחד, כאשר הגיעה הסחורה.

בחקירתו השישית של משיב 2 ביום 28.6.23 מסר כי העביר את המסמכים שקיבל, באשר ליבוא הסירופ, ליועצת מזון, בקשר לקבלת האישורים ממשד הבריאות, וכן לעמיל מכס, וכי הוא לא טיפל במסמכים, אלא הם עשו זאת עבורו. לדבריו, הוא בירר מול יועצת המזון אם מדובר ב"מוצר רגיש", משמע מוצר שמצריך בדיקות נוספות לצורך יבוא לישראל.

31. כאן המקום לציין, כי בתיק ישנן מספר ראיות נוספות המבססות את עיסוקם ומעורבותם של המשיבים ביבוא בקבוקי וניל - נושא שאינו במחלקת ממשית - ומכאן שאין עוד צורך לפרטם.

המסקנות העולות מתוך הראיות הלכאוריות

32. הואיל והמשיבים היו מעורבים, הלכה למעשה, ביבוא הבקבוקים עם הסמים מירדן לישראל, המסקנה היא כי די בכך כדי ללמד על קיומו של היסוד הפיסי הלכאורי לביצוע עבירה של יבוא סמים לישראל. עם זאת, היסוד הנפשי של מודעות, הנדרש להוכחה לכאורית של העבירה, סובל מחולשה מסוימת. למעשה, מודעות המשיבים מבוססת לכאורה בעיקרה על מסקנות שהתביעה הסיקה מתוך אמירות מפלילות, אולם עלה בידי המשיבים להראות שניתן לפרשן בדרכים שונות.

אכן, לא ניתן להתעלם מהאמירות המפלילות של המשיבים, כפי שפורטו למעלה, וכפי שמדגישה המבקשת (בין היתר מתוך דו"ח מיצוי לנייד, מיום 14.6.23, סומן 261). נציין כאן את העיקריות שבהן: התייחסויות לרווחים

הגבוהים הצפויים למשיבים כתוצאה מהשלמת הייבוא; אמירות משיב 1 לפיהן לסחורה יש "בעיות", היא לא מגיעה "בצורה רשמית", היא "לא 100 אחוז וניל", "יש על זה תוספת" וכי יש צורך "לשלם" למישהו על מנת ש"יעלים עין"; שימוש בכינוי "פשע"; דברי המשיבים לפיהם הסחורה זקוקה ל"אבטחה"; אמירות לפיהן מדובר בסחורה ש"חבל על הזמן" וכי יש לפעול "בשקט" ולא לדבר בטלפון על "דבר כזה"; ודברי המשיבים לפיהם המוצר יגרום ל"מלחמה בטירה".

עם זאת, אמירות מפלילות אלו אינן חד משמעיות, וניתן לייחס להן, ולו ברמה הלכאורית, יותר ממשמעות אחת. משמע, כי אין הכרח שיימצא בסופו של יום, שניתן להרשיע את המשיבים על יסוד אותן אמירות מפלילות, והדברים נאמרים בזהירות הנדרשת לשלב הלכאורי בו אנו מצויים. כך למשל, ישנה אפשרות - שאין לדעת אם תתקבל בסופו של יום - כי המשיבים אכן דיברו על בעיות במשלוח הבקבוקים, בשל אי הסדרת המשלוח בצורה הנדרשת, או בהתאם לדרישות הדין. עוד ישנה אפשרות, כי המשיבים ידעו שלא מדובר בתרכיז אלא בסירופ הכולל עוד מרכיבים, ולמרות זאת ביקשו למכור את הבקבוקים במחירים גבוהים יחסית. גם אמירותיהם בדבר הצורך ב"אבטחה" ופעולה "בשקט", יכולות להתקשר לרצונם לשמור על המשלוח ולהבטיח כי לא תערך בדיקת איכות לבקבוקים או כי לא תהיה תחרות. עוד יש לציין, כי משיב 2 טען בחקירתו, כי האמירה "אתה פשע", מכוונת לכינוי כ"אדם גדול", ולא ניתן לדחות פרשנות זו (לדידם של דוברי ערבית מדובר בביטוי דומה ל"אתה תותח" - א.פ.).

מכאן, שלא ניתן לדחות את האפשרות שיעלה בידי המשיבים, בסופו של יום, לסתור את החזקה, שלפיה היו מודעים לטיב הסחורה הכוללת סמים מסוכנים, ולעורר ספק, בהקשר זה בסוגיית המודעות, משמע היסוד הנפשי הנדרש.

33. כאן המקום להדגיש גם שאין ראיות לכאוריות הקושרות את המשיבים לרכישת הבקבוקים בקוסטה ריקה, אלא אך, כאמור, למעורבותם בהכנסת הבקבוקים מירדן לישראל.

34. גם השיחה שבין בדיע ואחיו, לאחר מעצרו של המשיבים, מחזקת לכאורה את הגרסה לפיה המשיבים לא ידעו על קיומו של הסם. עולה מהשיחה, כי בפגישה נאמר שאדם בשם ראיף "צריך למכור את הכל", ולא נאמר, כי בפגישה בה נכחו המשיבים כי בין בקבוקי הווניל המיועדים לשיווק יש סמים. כן עולה כי בדיע מביע ביטחון כי "כול הדיבורים אותו דבר" וכי "לא מצאו כלום", משמע - כי לא נמסר בפגישה דבר שעשוי להביא לגילוי כוונתו לייבא סם.

35. בטרם סיום אעיר, כי לא נתתי משקל רב לעובדה, כי המשיבים אמנם עסקו ביבוא בקבוקי הווניל ובתכנית למכירתם משקל רב, שכן לא ניתן לפסול כי לצד יבוא הסמים, תכננו המשיבים גם למכור את בקבוקי הווניל.

36. מכל מקום, המסקנה העולה ממכלול הראיות הנסיבתיות היא, שגם אם די במעורבותם של המשיבים ביבוא הסמים מירדן לישראל, לצורך קביעת קיומן של ראיות לכאוריות, הראיות סובלות מחולשה, נוכח המשמעות הכפולה שניתן לייחס לאמירותיהם המפלילות - אמירות, שבלעדיהן יהיה קושי להוכיח את היסוד הנפשי הנדרש. כאמור, יש ליתן לחולשה ראייתית זו ביטוי בשלב המעצר.

עילות המעצר

37. עבירת הסמים המיוחסת למשיבים מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית, וככלל, יש להורות על מעצר עד תום ההליכים בנסיבות מעין אלו, הכוללות יבוא סמים קשים בכמות גדולה, אלא במקרים חריגים ויוצאי דופן

(סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996); בש"פ 3424/23 **מדינת ישראל נ' זוהר** (7.5.23).

המעשים שביצעו לכאורה המשיבים מלמדים על מסוכנותם הגבוהה. הם השתתפו לכאורה בייבוא של 135 ליטר קוקאין - כמות וסוג סם המעידים על מסוכנות. המסוכנות הגבוהה נלמדת גם מחבירתם לקבוצה מאורגנת שפעלה להבאת הסמים לישראל, ומהאופן המתוחכם בו ביצעו את הייבוא, שכלל יבוא מספר מצומצם של בקבוקי סם בין בקבוקי סירופ וניל רבים, והעברה דרך מדינה שלישית. לצד עילת המסוכנות, ישנה גם עילת מעצר של חשש להימלטות.

עם זאת, החולשה שנקבעה בעוצמת הראיות מפחיתה מעוצמת עילות המעצר ויש ליתן לה ביטוי ממשי בבחינתן של חלופות (בש"פ 4771/23 **חסן נ' מדינת ישראל** (14.8.23); בש"פ 2104/14 **טל נ' מדינת ישראל** (6.4.14)).

38. התשתית הראייתית הלכאורית גם אינה מלמדת על חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט. הראיות הלכאוריות מבוססות בעיקרן על התכתבויות והאזנות סתר לשיחות בין המעורבים או בין המעורבים ואחרים. מכאן, שעוצמתה של עילה זו - נמוכה.

סיכום

39. הנה כי כן, ישנן ראיות לכאוריות המעידות על מודעות המשיבים לקיומו של סם במשלוח המיובא, אולם האמירות העומדות בבסיס קביעת מודעותם של המשיבים אינן חד משמעיות. מכאן, שישנה חולשה ראייתית לכאורית שיש ליתן לה ביטוי בהליכי המעצר, ובבחינת עוצמת עילות המעצר.

40. לפיכך, ניתן לשקול חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני, אולם לפני קביעת מסמרות בעניין, אאפשר השלמת טיעון לעניין זה.

ניתנה היום, כ"ז אלול תשפ"ג, 13 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.

חתימה

אפרת פינק, שופטת